

Bīstamo kravu dzelzceļa pārvadājumi – naftas produkti

1. Preventīvie pasākumi

Apdraudējuma identifikācija

Lielākā naftas produktu grupa, ko pārvadā pa dzelzceļu uz Ventspils ostu ir dīzeļdegviela un benzīns. Dīzeļdegvielas izplūdes gadījumā ir iespējams peļķes ugunsgrēks. Savukārt benzīna izplūdes gadījumā ir iespējams peļķes ugunsgrēks un benzīna tvaiku un gaisa maisījuma sprādziens. Ļoti nelabvēlīgos gadījumos, kad benzīna cisterna tiek ilglaicīgi karsēta un tai ir aizvērtā augšējā lūka, cisternā var izveidoties liels tvaiku spiediens, kas var mehāniski sagraut cisternas korpusu. Strauji izplūstošie benzīna tvaiki sajaucoties ar gaisu var izveidot ugunslobes ugunsgrēku.

Avārijas kaitīgās iedarbības zonas ir robežās no 100 līdz 200 metriem. Sekundāri, naftas produktu ugunsgrēkā izdalās toksiski sadegšanas produkti – pamatā NOx.

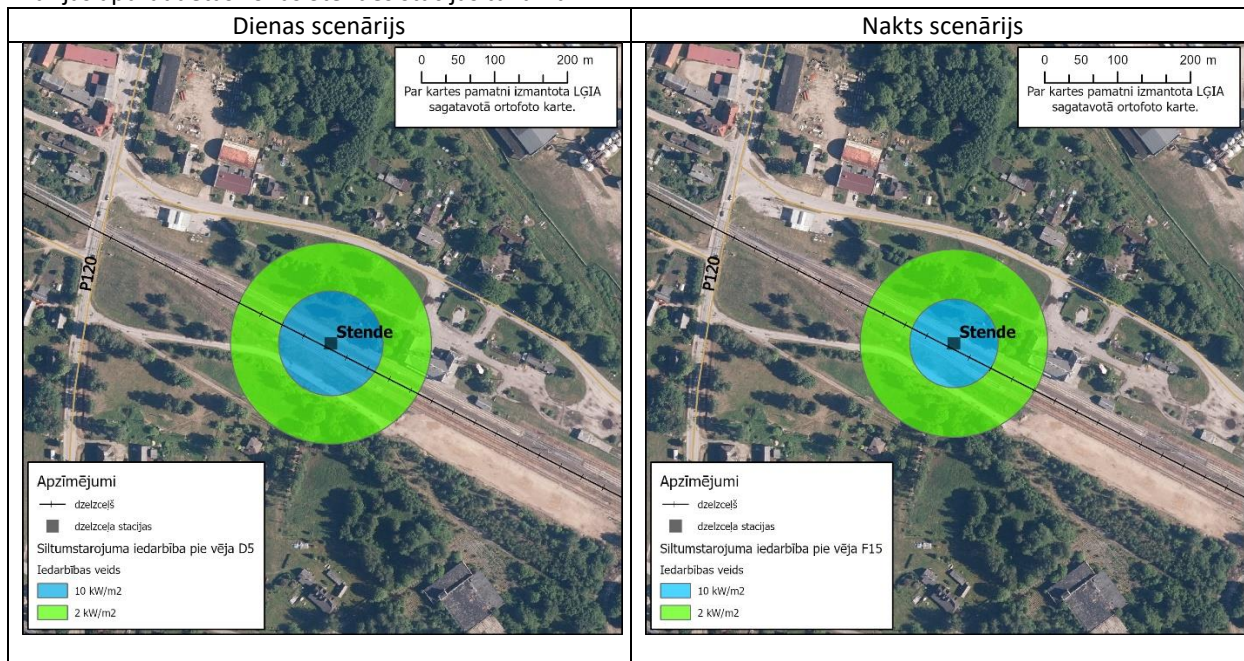
Potenciāli apdraudēto zonu lielums Stendes, Spāres un Sabiles dzelzceļa staciju teritorijās ir apkopots zemāk tabulas veidā.

1. tabula. Dzelzceļa vagona cisternas avārijas seku potenciāla raksturojums

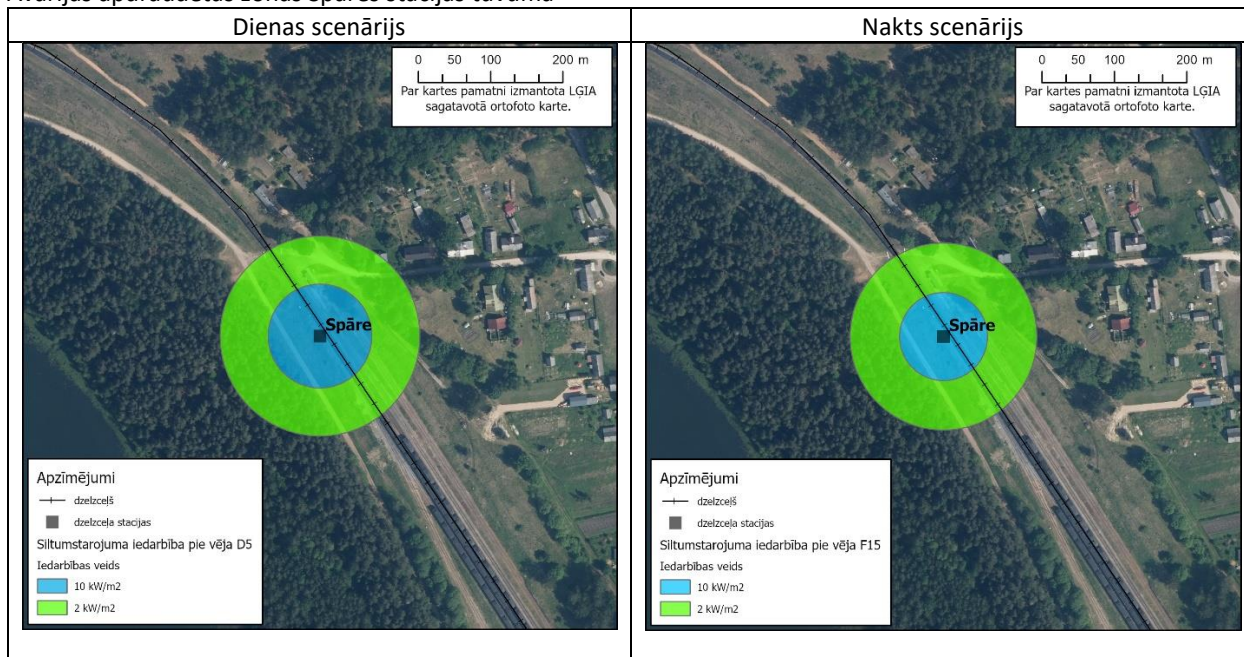
Viela	Iedarbības veids (intensitāte, koncentrācija)	Iedarbības attālums [m] pie vēja	
		D 5	F 1,5
Naftas produkti	10 kW/m ²	39	33
	2 kW/m ²	75	70

Lai vizualizētu apdraudēto zonu lielumu Stendes, Spāres un Sabiles staciju apkārtnē, sliktākā dienas un nakts scenārija zonas ir parādītas mērogā uz kartes. Zonas ir tikai informatīvas, jo nav zināma konkrēta avārijas vieta.

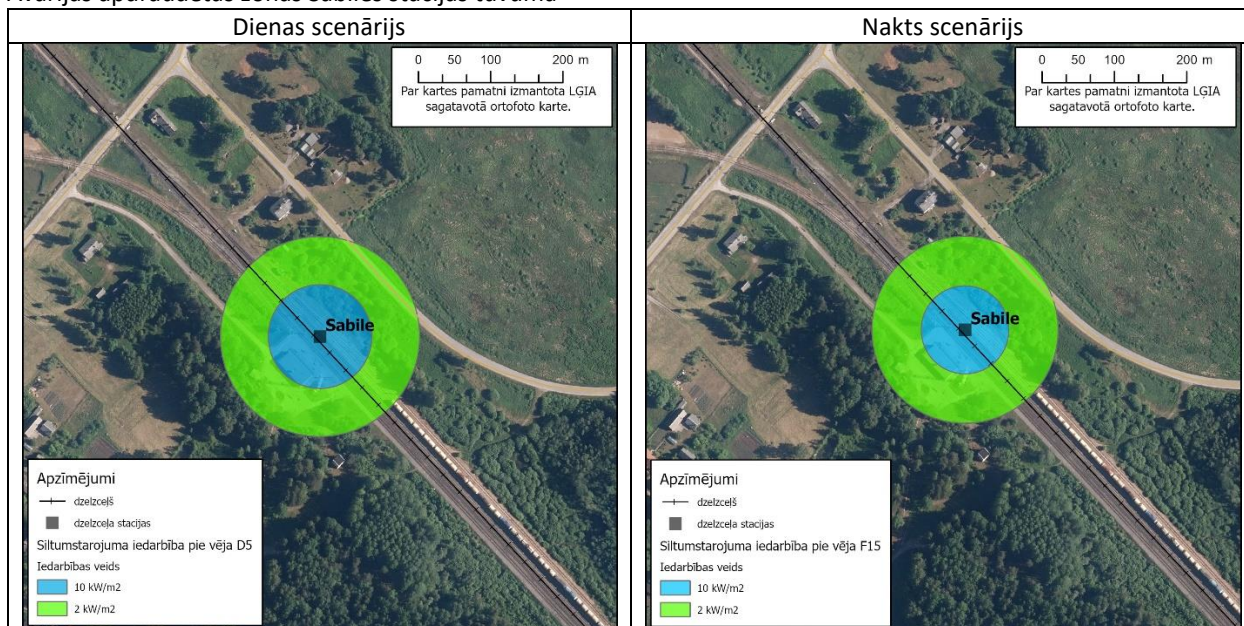
Avārijas apdraudētās zonas Stendes stacijas tuvumā

Avārijas apdraudētās zonas Spāres stacijas tuvumā

Avārijas apdraudētās zonas Sabiles stacijas tuvumā

Vēsturiskie dati

1998. gads vilciena sastāva ar dīzeļdegvielu avārija Vecumnieku novadā

2000. gads kravas vilciena sadursme ar vieglo automašīnu Līvberzē Jelgavas novadā, kā rezultātā izplūda un aizdegās dīzeļdegviela

2008. gads divu kravas vilcienu sadursme un izlijušās dīzeļdegvielas un benzīna ugunsgrēks Ventspils 2 stacijas teritorijā, Ventspils novads

2013. gads vilciena sastāva noskriešana no sliedēm un vides piesārņojums ar naftas produktiem, Jelgava

2014. gads kravas vilciena apgāšanās ar naftas produktu noplūdi Daugavpils novadā

2014. gads kravas vilciena nobraukšana no sliedēm un vides piesārņojums ar naftas produktiem, Rīga

Prognozējamība

Risks nav prognozējams.

Riska līmenis

Nenožīmīgs risks (ļoti maz iespējams ar pavisam nenožīmīgām sekām)

Riska samazināšanas pasākumi

- Nav nepieciešami

Riska uzraudzība

Dzelzceļa incidentu un avāriju skaits bīstamo kravu pārvadājuma procesā.

Riska ziņošana

VAS "Latvijas dzelzceļš" pārstāvis fiksē visus dzelzceļa avāriju gadījumus un ziņo ikgadējā CAK sanāksmē par risku pārvaldību

Nepieciešamie resursi riska pārvaldībai

- Ekskavatori
- Buldozeri

2. Gatavības pasākumi

Gatavības pasākumus nodrošina par risku atbildīgie valsts un pašvaldību dienesti un institūcijas.

3. Operatīvo rīcību algoritmi

Soļi	CAK darbības	Izpildītāji
1.	Informācijas saņemšana no VUGD par avārijas situāciju un uzsāktajiem glābšanas darbiem	VUGD, LDz.
2.	Periodiski pieprasa informācijas aktualizāciju	CAK
3.	Apdraudētās zonas noteikšana atbilstoši Talsu novada CA plānam	CAK
4.	Apdraudētajā zonā esošo cilvēku brīdināšana par iespējamo apdraudējumu	PP, VP
5.	Apdraudētās zonas norobežošana	PP, VP
6.	Cilvēku attālināšana drošā attālumā	PP, VP
7.	Lēmumu pieņemšana par cilvēku evakuācijas nepieciešamību	CAK
8.	Evakuācijas veikšana*	
9.	Avārijas lokalizācijas darbu veikšana	VUGD
10.	Avārija likvidācijas darbu veikšana	VUGD, LDz
11.	Avārijas likvidācijas darbu koordinēšana	CAK
12.	Pie nepieciešamības papildus resursu pieprasīšana CAK	VUGD
13.	Pieejamo resursu piesaiste	CAK
14.	CAK piesaistīto resursu darba koordinēšana	VUGD
15.	CAK informēšana par Avārijas likvidācijas darbu pabeigšanu	VUGD
16.	Operatīvo dienestu informēšana par apdraudētās zonas norobežošanas pārtraukšanu	CAK
17.	Apdraudētās zonas norobežošanas pārtraukšana	PP, VP

*Evakuācijas algoritms aprakstīts CA plānā.